

Vanaf de augustusdraai spreken Vlaamse en Nederlandse boeren dezelfde indextaal. Vlaanderen schakelt op dat moment over van het 0- naar het 100-systeem. De andere publicatiewijze heeft geen enkele invloed op de rangschikking of fokwaarden van stieren.

De Vlaamse melkveehouders krijgen met ingang van de komende indexdraai te maken met een andere publicatie van de exterieur- en gezondheidsfokwaarden. Die worden niet langer ten opzichte van 0 gepresenteerd, maar ten opzichte van 100. In Nederland is het weergeven van fokwaarden ten opzichte van 100 al jaren gebruikelijk. ‘Door nu in Vlaanderen over te schakelen naar de methode die Nederland gebruikt, creëren we eenduidigheid in de thuismarkt’, licht Peter Broeckx toe. Volgens de voorzitter van VRV en vice-voorzitter van de raad van commissarissen van CR Delta VRV heeft dat veel voordelen. ‘Dat praat als boeren onderling veel gemakkelijker. De fokwaarden verschillen inhoudelijk al niet, maar we spraken niet in dezelfde cijfers. Straks wel, en dat is veel eenvoudiger.’ Ook ziet Broeckx pluspunten bij

de communicatie van fokwaarden via de ledenbladen als Veeteelt en bij de promotie van stieren via magazines, advertenties en brochures. ‘Daar boeken we efficiëntievoordelen en dat is financieel gunstig.’ Broeckx verwacht niet dat de Vlaamse melkveehouders veel moeite zullen hebben met de nieuwe manier van presenteren. ‘Nee, het zal even wennen zijn, al is het voor velen ook weer niet nieuw. Degenen die de fokkerij wat volgen, zullen geen moeite hebben om die schaal van honderd te lezen.’ Wereldwijd geen eenduidigheid Volgens Jan Dommerholt, directeur van de CR Delta VRV-divisie NRS, heeft de uniformering ook voordelen bij de overgang naar het nieuwe gezamenlijke informatiesysteem IRIS. ‘Als je gegevens op dezelfde manier kunt opslaan, ver-

fokwaarden moest komen, stond voor iedereen wel vast. Over welke methode gekozen zou worden hebben NRS, de adviesraden van veehouders en het bestuur nog een stevige discussie gevoerd. Het 0-systeem (met een spreiding van 1 en uitersten op de schaal van -3 tot +3) vindt in tal van vooraanstaande fokkerijlanden toepassing, waaronder in de Verenigde Staten, Frankrijk, Engeland en Italië. Een land als Canada houdt er een heel eigen methode op na. De Canadezen hebben 0 als gemiddeld maar kennen een spreiding van 5 en daarmee een schaal die loopt van -15 tot +15. Duitsland werkt met 100 als gemiddelde, maar werkt met een spreiding van 12, veel groter dan de spreiding van 4 die Nederland en Denemarken hantieren. ‘Indien internationaal duidelijk het 0-systeem leidend zou worden, dan hadden we dat waarschijnlijk gevolgd’, denkt Peter Broeckx. ‘Maar daar ziet het niet naar uit.’ Uiteindelijk is voor de presentatie ten opzichte van 100 gekozen uit twee pragmatische overwegingen, verklaart de VRV-voorzitter. De eerste is het financiële aspect; de meeste software is geënt op het 100-systeem en ombouw is daarvoor kostbaarder dan bij een keuze voor

de 0-methode. ‘Nog belangrijker voor ons was de overweging dat 1 punt in het 0-systeem wereldwijd niet dezelfde weging heeft. Dat suggereert het wel maar dat is dus niet het geval. Zolang die uniformering ontbreekt, kun je naar onze overtuiging er dan maar beter van afwijken om te voorkomen dat cijfers met elkaar worden vergeleken die niet met elkaar vergeleken mogen worden.’

Geboortegemak
Voor de melkveehouders in Vlaanderen

zullen vooral bij de augustusdraai de veranderingen zichtbaar zijn. De publicatie in Veeteelt zal dan voor hen op een nieuwe leeswijze zijn geschoeid. Concreet voorbeeld: een stier met +3,00 voor totaal exterieur zal die fokwaarde dan uitgedrukt zien als 112. In tabel 1 is de vertaalslag van de 0-methode naar de 100-methode gemaakt. Daaruit blijkt dat iedere 0,25 in het 0-systeem voor 1 punt staat bij de presentatie via de 100-methode. De VRV-stierenkaart die eind augustus uitkomt zal eveneens volledig via de nieuwe lijn werken. Die kaart bevat zoals gewoonlijk een gedetailleerd overzicht van alle exterieur- en gezondheidskenmerken. Hoe een getal boven of onder de honderd beoordeeld moet worden, blijkt uit tabel 2 en stemt nagenoeg overeen met de manier waarop de onderdelen in het 0-systeem gewaardeerd worden. Er is een uitzondering: geboortegemak. Neem de stier Kian. Die scoort -1,75 voor geboortegemak en is daarmee pinkstier. Uitgedrukt ten opzichte van 100 vertaalt die

kenmerk	beneden 100	boven 100
hoogtemaat	klein	groot
voorhand	smal	breed
inhoud	weinig	veel
openheid	weinig	veel
bespiering (roodb.)	weinig	veel
kruisligging	oplopend	hellend
kruisbreedte	smal	breed
benen achteraan.	hakkig	recht
stand achterbenen	recht	krom
klaauwhoek	weinig	veel
voorruiaanhechting	los	vast
voorspeenplaatsing	wijd	nauw
speenlengte	kort	lang
uierdiepte	diep	ondiep
achteruierhoogte	laag	hoog
ophangband	zwak	sterk
achterspeenplaats.	wijd	nauw
conditiescore	weinig	veel
uiergezondheid	slecht	goed
vruchtbaarheid	slecht	goed
afkalfgemak	moeilijk	makkelijk
karakter	slecht	goed
melkbaarheid	traag	vlot
gewicht	licht	zwaar
geboortegemak	zwaar	licht
levensvatb.h. direct	slecht	goed
levensvatb.h. ind.	slecht	goed
persistentie	laag	hoog
laatrijtheid	weinig	veel
vleesindex	weinig	veel

Tabel 2 – Verklaring onderbalk- en gezondheidskenmerken

ver’, zegt Erwin Speybroeck, afdelingshoofd informatieverwerking bij VRV. ‘Wie via de website indexen of stierenfiches opvraagt, zal de verandering al opmerken. Voor alles rond de TORI-lijn geldt hetzelfde.’ Met de leveranciers van managementpakketten was speciale afstemming nodig om een soepele overgang te bewerkstelligen. ‘Het inlezen van de bestanden in de nieuwe opzet vraagt om aanpassing in de pakketten. ‘Wie in augustus nog niet in staat is om de fokwaarden in zijn pakket in te lezen heeft nog enige speelruimte. Speybroeck: ‘We hebben een overgangsregeling bedacht. Die is beschikbaar tot 1 januari.’

Bert de Lange

Vanaf augustus exterieurfokwaarden Vlaanderen en Nederland direct vergelijkbaar

Vlaanderen van 0 naar 100

van 0 naar 100	van 0 naar 100	van 0 naar 100	van 0 naar 100
>3,00	>112	<-3,00	<88
3,00	112	-3,00	88
2,75	111	-2,75	89
2,50	110	-2,50	90
2,25	109	-2,25	91
2,00	108	-2,00	92
1,75	107	-1,75	93
1,50	106	-1,50	94
1,25	105	-1,25	95
1,00	104	-1,00	96
0,75	103	-0,75	97
0,50	102	-0,50	98
0,25	101	-0,25	99
0,00	100	0,00	100

werken en presenteren dan is dat makkelijker en financieel voordeliger.’ Dat wil volgens Dommerholt niet zeggen dat IRIS een strak keurslijf is. ‘Nee, met IRIS is er volop keuzevrijheid en kunnen we meer maatwerk leveren dan met het huidige NIS. Daarbij denken we niet meer in Nederland en Vlaanderen. We hebben vier regio’s die we op maat willen bedienen.’ Dat er één systeem van presentatie van

Tabel 1 – Vergelijking van de huidige publicatiewijze van exterieurkenmerken in Vlaanderen (ten opzichte van 0) met de wijze waarop dat vanaf augustus gebeurt (ten opzichte van 100)

-1,75 zich in 93. Die 93 betekent bij de 100-methode dat er meer problemen bij de geboorte zijn dan gemiddeld en dat klopt niet. Die -1,75 wordt daarom als het ware gespiegeld; geen 93 maar 107. Daarmee blijft geboortegemak in de lijn met de andere gezondheidskenmerken, waarvoor ook geldt dat een score boven de honderd gewenster is dan onder de honderd.

TORI-lijn aangepast
Andere producten voor de veehouders, zoals SAP en Fokkerij-Overzicht, zullen vanaf de augustusdraai ook de nieuwe publicatie-afspraken volgen. ‘Op internet zijn we hopelijk vanaf 1 juli al zo-